

اخبار

انتصاب مدیر پژوهش‌های
زبانی و ادبی فرهنگستان

مریم حسینی،
استاد بازنشسته
زبان و ادبیات
فارسی دانشگاه
الزهر، به‌عنوان

مدیر گروه پژوهش‌های زبانی و ادبی فرهنگستان منصوب شد. او عضو وابسته فرهنگستان و پژوهشگری برجسته در حوزه عرفان و تصوف است. آثار شاخص او شامل تصحیح «حذیق‌الحقیقه»، «انیس الطالبین» و... است. حسینی با بیش از ۷۰ مقاله علمی و چند جایزه کتاب سال، جایگزین مسعود جعفری جزی شد. این انتصاب با هدف تقویت پژوهش‌های ادبی و عرفانی در فرهنگستان انجام شده و نشان‌دهنده تمرکز بر میراث معنوی و کلاسیک زبان فارسی است.

جایزه داستان «گارت»

مهلت ارسال آثار
برای دومین دوره
جایزه بین‌المللی
داستان کوتاه
«گارت» تا پایان
تیرماه ۱۴۰۴

تمدید شد. این جایزه با هدف کشف استعدادهای ادبی و گسترش فرهنگ داستان‌نویسی برگزار می‌شود. داوران این دوره شامل چهره‌هایی چون مصطفی مستور، علی‌خداایی، لیلی رشیدی و سارا سالار هستند. دو جایزه ویژه شامل «اقامت کوتاه‌مدت فرانسه» و «جایزه استاد محمود دولت‌آبادی» نیز برای این دوره در نظر گرفته شده‌اند. رقابت در دو بخش نوجوان (۱۲-۱۸ سال) و آزاد (۱۸ سال به بالا) برگزار می‌شود و اختتامیه در مهرماه خواهد بود.

جادوی طراحی صحنه در شعر حمیدی شیرازی

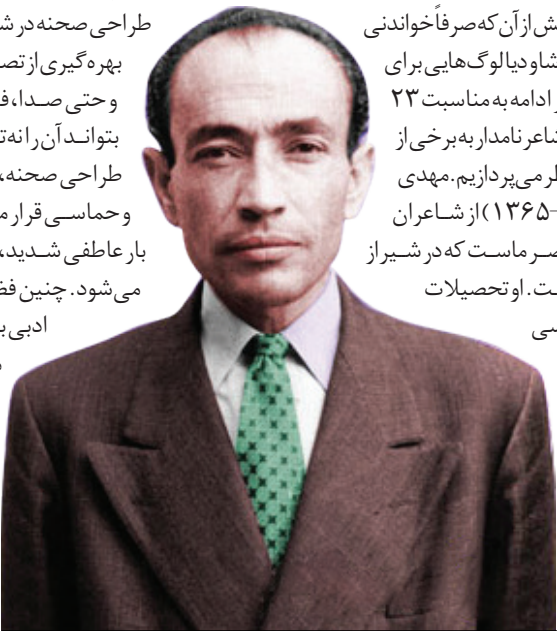
به مناسبت سالروز درگذشت مهدی حمیدی شیرازی، شاعر و منتقد ادبی، به نوآفرینی‌های کمتر دیده شده‌اش در تصویرپردازی، دیالوگ‌نویسی و طراحی صحنه در شعرهایی چون «درامواج سند» و «آشک معشوق» پرداخته‌ایم

محمّد بهبودی نیا
culture@khorasannews.com

یکی از مهم‌ترین وظایف شعر این است که علاوه بر انتقال احساسات، روایتی مستحکم را در ذهن مخاطب و گفت‌وگویی را در جان او زنده کند. طراحی صحنه و دیالوگ‌نویسی در شعر، دو عنصر است که در شعر امروز تا حدود زیادی به فراموشی سپرده شده است. این دو عنصر تا حدود زیادی می‌توانند شعر را از سطح بیان عاطفه به سطح روایت و درام ارتقا دهند. این ویژگی‌ها نه تنها شعر را دیدنی می‌کنند و مخاطب به راحتی می‌تواند در ذهنش تصویرسازی‌های ملموسی داشته باشد، بلکه این توانایی را دارد تا مفهوم را به تجربه‌ای زیسته بدل کند.

حمید شیرازی از آن دسته شاعرانی است که به دلیل تسلط بر دو عنصر طراحی صحنه و دیالوگ در شعر تا حدود زیادی توانسته به این هدف مهم دست یابد؛ شاعری که شعرهای بلندش مانند «درامواج سند» و بسیاری از دیگر شعرهایش گویای این واقعیت است، این قبیل شعرهای او بیش از آن که صرفاً خواندنی باشند، صحنه‌هایی برای تماشا و دیالوگ‌هایی برای شنیدن به شمار می‌آیند. در ادامه به مناسبت ۲۳ تیرماه سالروز درگذشت این شاعر نامدار به برخی از شعرهای این شاعر از این منظر می‌پردازیم. مهدی حمیدی شیرازی (۱۲۹۳-۱۳۶۵) از شاعران برجسته سنت‌گرای هم‌عصر ماست که در شیراز زاده شد و در تهران درگذشت. او تحصیلات خود را در رشته ادبیات فارسی در دانشسرای عالی و سپس در دانشگاه تهران به پایان رساند و سال‌ها در دانشگاه به تدریس مشغول بود. حمیدی شاعری بود با زبانی فخیم و نگاهی

گفت‌وگوهای عاشق و معشوق، توصیف‌های صحنه‌محور و حتی مونولوگ‌های درونی، ساختاری نمایشی به شعر می‌دهند. بیت‌هایی چون:
«گفتمت دیگر نبینم، باز دیدم، باز دیدم / در دو چشم دلفریبت عشق دیدم، ناز دیدم»

نه تنها بیانگر احساسات شاعرند، بلکه مانند دیالوگ‌های یک نمایش نامه، مخاطب را درگیر کنش و واکنش شخصیت‌ها می‌کنند.

مهم‌ترین آثار شاعر

حمیدی شیرازی آثار متعددی در قالب شعر و نثر از خود به جا گذاشت. از مهم‌ترین مجموعه‌های منظوم او می‌توان به موارد زیر اشاره کرد: آشک معشوق، درامواج سند، سال‌های سیاه، زمزمه بهشت، ده فرمان و... نمونه‌هایی از پختگی سبک اوست. در کنار این‌ها، آثار منثور او چون عشق در بدر، شاعر در آسمان و سبکسری‌های قلم نیز نشان‌دهنده ذهن روایتگر و دغدغه‌مند اوست. کتاب‌های آموزشی‌اش مانند شعر در عصر قاجار و فنون شعر و کالبد‌های بولادین، بهشت سخن و... نیز گواه تسلط فنی او بر شعر کلاسیک‌اند.

در پایان شعری از حمیدی شیرازی را با هم می‌خوانیم
شنیدم که چون قوی زیبا بمیرد
فریبنده زاد و فریبا بمیرد

شب مرگ تنها نشیند به موجی
رود گوشه‌ای دور و تنها بمیرد
در آن گوشه چندان غزل خواند آن شب
که خود در میان غزل‌ها بمیرد
گروهی بر آتند کان مرغ شیدا
کجا عاشقی کرد؛ آنجا بمیرد
شب مرگ از بیم آنجا شتاید
که از مرگ غافل شود تا بمیرد
من این نکته گیرم که باور نکردم
ندیدم که قویی به صحرای بمیرد
چوروزی ز آغوش دریا برآمد
شبی هم در آغوش دریا بمیرد
تو دریای من بودی آغوش واکن
که می‌خواهد این قوی زیبا بمیرد

طراحی صحنه در شعر حمیدی نقش کلیدی دارد. او با بهره‌گیری از تصویرسازی‌های دقیق، رنگ، حرکت و حتی صدا، فضایی خلق می‌کند که مخاطب بتواند آن را نه تنها تصور، بلکه حس کند. این طراحی صحنه، گاه در خدمت روایت‌های تاریخی و حماسی قرار می‌گیرد و گاه در عاشقانه‌هایی با بار عاطفی شدید، به خلق لحظاتی سینمایی منجر می‌شود. چنین فضا سازی‌هایی، شعر را از یک متن ادبی به یک تجربه حسی و دیداری تبدیل می‌کنند.

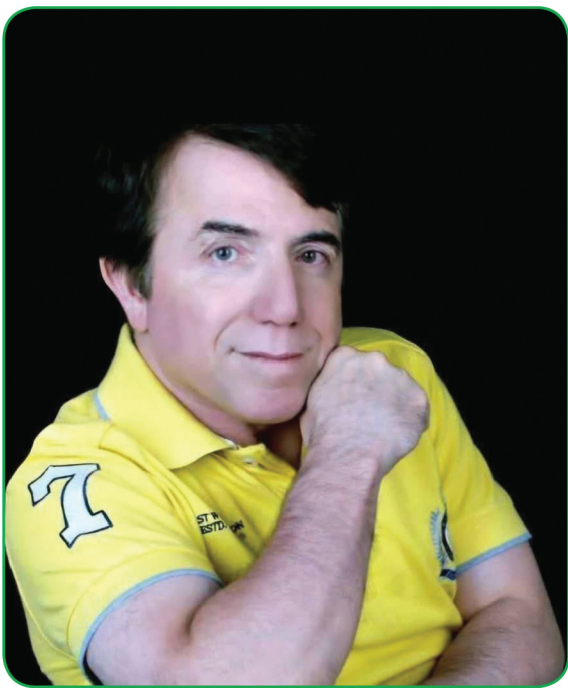
بهره‌گیری ساختارهای
نمایشی در شعر
حمیدی در شعرهای
عاشقانه‌اش نیز از روایتگری
بهره می‌برد. در آشک معشوق،

اصلاح اساسنامه هنرمندان پیشکسوت

رئیس‌جمهور و رئیس شورای عالی انقلاب فرهنگی، ماده واحدی را برای اصلاح اساسنامه مؤسسه هنرمندان پیشکسوت ابلاغ کرد. این اصلاحات شامل موضوعاتی از قبیل «صندوق اعتباری هنر»، اضافه شدن حوزه «چندرسانه‌ای» به حوزه‌های هنری و تغییر ترکیب هیئت اناست. وزیر فرهنگ به‌عنوان رئیس هیئت امنا، معاون هنری به‌عنوان نایب رئیس و مدیرعامل صندوق هنر به‌عنوان دبیر تعیین شدند. این تغییرات در جلسه ۹۱۹ شورای عالی انقلاب فرهنگی تصویب شده و هدف آن به‌روزرسانی ساختار حمایتی از هنرمندان پیشکسوت در حوزه‌های نوین هنری و رسانه‌ای است.

بازگشت همه به سوی اوست

بدینوسیله درگذشت

شادروان مصطفی دربان خالص

را در خارج از کشور به اطلاع عموم می‌رساند.
از کلیه افراد فامیل، دوستان و بستگان ارجمند که با ابراز محبت و همدردی موجب تسلی ما شده‌اند، صمیمانه سپاسگزاریم.
طبق وصیت متوفی پیکر پاک‌شان در محل سکونت ایشان در کشور سوئد تشییع و به خاک سپرده شد.
به استحضار می‌رساند با توجه به شرایط موجود در کشور عزیزمان هزینه انجام مراسم در ایران صرف امور خیریه می‌گردد، باشد که خداوند متعال وی را مورد لطف و مرحمت خود قرار دهد.
روحش شاد و یادش با خاطرات خوبی که بجا گذاشت تا ابد گرامی باد.

«التماس دعا»

خانواده دربان خالص

۱۳۴۰۶۱

اخبار

خانه‌کودکی مرادی کرمانی
(«خانه‌قصه») شد

خانه ۸۰ ساله‌ای که هوشنگ مرادی کرمانی از اواخر دهه ۵۰ تا اوایل دهه ۷۰ با همسر و سه فرزندش در آن زندگی کرده و قصه نوشته، اکنون به «خانه قصه» تبدیل شده است. به گزارش ایسنا، شهرداری منطقه ۱۲ تهران این خانه را در آبان ۱۳۹۹ با هدف حفظ و نگهداری اماکن تاریخی و ایجاد ارزش، خرید تا در آن جامعه‌های فرهنگی راه‌اندازی شود که هم جنبه کتابخانه داشته باشد و هم خانه داستان و ادبیات کودک باشد. اما بعد در هایش قتل و خانه به حال خود رها شد. خانه مدتی سرپناه معتمدان محل شده بود تا این که شهرداری سال گذشته (۱۴۰۳) در یک مزایده این خانه را برای ۱۱ سال به یک احیاگر بناهای تاریخی واگذار کرد. مهر ۱۴۰۳ بود که بهروز مرباغی، معمار و مدیر خانه اردیبهشت عودلاجان «اودلاجان» و احیاگر بناهای تاریخی به ایسنا خبر داد درهای این خانه برای مرمت و احیا بازگشایی خواهند شد و بعد قول داد تا پایان سال کار بازسازی آن به اتمام برسد. خانه‌ای که با توجه به این که مأمین معتمدان شده بود، آسیب بسیاری دیده بود. حال در ۲۰ تیرماه ۱۴۰۴ درهای این خانه که در کوچه‌پس کوچه‌های محله اسامزاده یحیی در بافت تاریخی تهران است، با عنوان «خانه قصه» به روی مردم باز شده است؛ خانه‌ای که مرادی کرمانی در باره آن گفته است: «چکیده نویسندگی من در این خانه است. من در این‌جا ازدواج کردم و پچه‌دار شدم. ۸۰ درصد از کارهایم در این خانه بوده و «قصه‌های مجید» که معروف‌ترین‌شان است، در این خانه نوشته شده است. پسرعمویی دارم که می‌گوید این خانه زاینکگاه مجید است. مجید در این‌جا به دنیا آمد و بزرگ شد، هم برای رادیو، هم کتاب و بعد هم تلویزیون.»

تعليق کتاب جديد
رينوروين

انتشار کتاب جدید «رينوروين» با عنوان «در تپه‌های زمستانی» توسط انتشارات پنگوئن به دلیل جنجال‌های اخیر تعلیق شد. گزارش‌هایی در باره صحت خاطرات کتاب «مسیر نمک» او، از جمله بی‌خانمان شدن و بیماری همسرش، زیر سوال رفته‌اند. نشریه آبرزور ادعا کرده که برخی بخش‌های خاطرات ساختگی‌اند. وین بارائه مدارک پزشکی از همسرش دفاع کرده است. انتشارات پنگوئن اعلام کرده که برای حمایت از نویسنده، انتشار کتاب را به تعویق انداخته است.

هوالباقي

با کمال تأسف درگذشت

همکار محترم دکتر وحید سپهر

را به جامعه پزشکی و خانواده محترمشان تسلیت عرض نموده‌آمزش روح آن فقید سعید را از خداوند متعال مسئلت داریم.

سازمان نظام پزشکی مشهد

هوالباقي

با کمال تأسف درگذشت همکار محترم

دکتر علی اصغر فروغی‌راد

را به جامعه پزشکی و خانواده محترمشان تسلیت عرض نموده، آمزش روح آن فقید سعید را از خداوند متعال مسئلت داریم.

سازمان نظام پزشکی مشهد

هوالباقي

اکنون که در آستانه نهمین سال

عروج ملکوتی پدر بزرگوارمان

حاج حسن آیت اللهی

بزرگ خاندان هستیم

یاد این عزیزاز دست رفته را گرامی میداریم

پندها و نصایح این بزرگ مرد بزرگترین وارزشمندترین سرمایه و اعتبار ما فرزندان‌ش میباشد.

یادش گرامی و جاودانه و روحش در آرامش ابدی باد

فرزندان

۱۳۴۲۲۲

جدا شد یار شیرینت کنون تنها نشین ای شمع

که حکم آسمان این است اگر سازی و گرسوزی

با نهایت دلتنگی در سومین سالگرد آسمانی شدن

همسری مهربان و پدري دلسوز شادروان

مهندس یونس نبی زاده اصل

با دلی غمگین و چشمی گریان به سوگ می‌نشینیم

و یاد و خاطره اش را گرامی می‌داریم.

روحش شاد و جایگاهش بهشت برین باد.

همسر و فرزندان

۱۳۴۳۳۲